

Thema- bijeenkomst 8 januari 2023 van het OIG.

Het was een vreugde voor de leden van de kerngroep van het OIG de belangstellenden te zien komen, nu er na de Corona-periode weer een nieuwjaarslezing kon gehouden worden, juist nu het OIG dit jaar dertig jaar bestaat.

De lezing werd verzorgd door dr. Rico Sneller; hij was onder andere hoogleraar wijsbegeerte en ethiek aan de universiteit van Leiden. Hij is nu op veel verschillende terreinen bezig.

Na de opening door Wouter den Ouden, die de uitgangspunten van het OIG nog eens helder verwoordt, is er een muzikaal intermezzo door het Duo Aylin met fluit, zang en gitaar.

Dan komt dr. Rico Sneller aan het woord, hij zal ons vanmiddag vertellen over een onderwerp dat hem zeer boeit en waarover hij veel heeft gepubliceerd.

Hij weet zich geïnspireerd door het gedachtengoed van Carl Gustav Jung, de bekende Zwitserse psychiater die zich bezig hield met begrippen als 'zienerschap, voorschauw en telepathie'.

Het begrip waarmee Rico Sneller zich bezig houdt wordt 'synchroniciteit' genoemd, letterlijk vertaald: gelijktijdigheid, en door velen van ons gewoon 'toeval' genoemd, maar daarmee doen we dit fenomeen tekort, omdat het synchroniciteit ook gaat om de betekenis die de toevallige gebeurtenis voor iemand heeft.

Bij Synchroniciteit is sprake van een betekenisvolle samenloop van omstandigheden zonder gemeenschappelijke oorzaak, je kunt niet spreken van een directe oorzaak met een direct gevolg. Daarmee wordt synchroniciteit ook meteen een moeilijk te bevatten begrip. Je kunt het niet zien, je kunt het niet verklaren, je kunt het alleen maar ervaren.

Het is een gegeven dat wereldwijd dezelfde ontwikkelingen plaats hebben gevonden in een tijd dat er nog geen enkele communicatie mogelijk was. Voorbeeld is het ongeveer gelijktijdig ontstaan van godsdiensten met de Joodse profeten, Confucius/Lao Tse, Hindoeïsme en Boeddhisme; maar ook de ontdekking van het wiel en vuur. Deze samenloop is lang "voer voor filosofen" geweest, was dat toeval of moet je er op een andere manier naar kijken?

Dr. Sneller laat ons zien dat om over synchroniciteit te kunnen spreken, je je los moet maken van de gebruikelijke manier van denken:

- a. Bij de natuur: je moet het idee loslaten dat de natuur een ding is, waarmee je kunt doen en laten wat je wilt (nog afgezien van de klimaatcrisis)
- b. Bij bewustzijn: is bewustzijn alleen iets voor mensen of ook voor de natuur?
- c. Bij taal: misschien hebben alleen dichters de woorden tot hun beschikking om over dit fenomeen te kunnen spreken.

Synchroniciteit heeft veel meer implicaties dan wij denken als we betekenis geven aan iets 'toevallig' noemen.

Na de lezing en de muziek is er onder leiding van Emile Wubben een gesprek met de zaal, waaruit blijkt dat velen zich bezig houden met synchroniciteit zonder het zo te benoemen. Een van de bezoekers bleek een boekje bij te houden waarin hij zijn ervaringen op dit terrein noteerde, het 'gevoel' van iets als synchroniciteit overkwam hem vaak.

Ook de vraag of synchroniciteit in de praktijk van de geneeskunde bijvoorbeeld een rol moet of mag spelen werd gesteld. Rico Sneller kon zo nog een paar aspecten toelichten.

Nu wij iets gehoord hebben over het fenomeen synchroniciteit kunnen wij ons misschien meer betrokken voelen bij een groter "iets".

We kunnen alleen proberen door erover te praten er achter te komen wat synchroniciteit is, het helemaal begrijpen is weer iets anders.

Het onvolprezen muziekduo vormde een erg fijne omlijsting voor het geanimeerde samenzijn achteraf met koffie en thee en een zoete verwijzing naar het dertig-jarig bestaan van het OIG.